

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens uppgift är att med stöd av vetenskap och praktisk erfarenhet till samhällets gagn främja jordbruk och skogsbruk samt därtill knuten verksamhet. Akademien instiftades år 1811 på initiativ av Karl XIV Johan och startade sitt arbete den 28 januari 1813.

Stipendiater efterlyses!

Uppmuntra någon med ett stipendium från

Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö

Bästa kollega!

Vi inbjuder dig, som ledamot i KSLA och/eller verksam inom forskning, teknisk utveckling och företagande, att föreslå lämpliga mottagare av stipendier från *Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond för vetenskap, teknik och miljö* för år 2021.

Stiftelsens ändamål är att *främja forskning, teknisk utveckling och företagande, som bidrar till uthålligt nyttjande av naturresurserna och bevarande av biologisk mångfald*. Stipendiet ska användas för uppmuntran och framåtsyftande verksamhet och har företrädesvis delats ut till yngre forskare, som är verksamma i Sverige.

Stiftelsen förvaltas av en styrelse med Konungen som ordförande och representanter från KVA, KSLA, IVA och Svenskt Näringsliv. Styrelsen har utsett en arbetsgrupp med en representant från varje organisation, som till sin hjälp har en nomineringskommitté.

Stipendierna, som vanligen uppgår till 85 000–100 000 kr, kommer att delas ut av Konungen på Slottet någon gång i maj 2021, om pandemin så tillåter. *Bra förslag har en god chans att beviljas!* Följande KSLA-nomineringar har erhållit stipendier de senaste tre åren:

År 2018

- Hur minska kornas produktion av en växthusgas (metan)?
- Hållbart fiske i Östersjön – lärdomar från Peru
- Bevara snöleoparden
- Antibiotikaresistens hos kyckling
- Genetisk kartläggning av sill och strömming för ett hållbart fiske
- En lav är inte en alg och en svamp

År 2019

- Landskapets förändring över tid – påverkan på biologisk mångfald
- Rötternas form påverkar växtproduktionen i ett torrare klimat
- Skogsbrukets påverkan på kvicksilver i bäckvatten
- Landsbygdsutveckling i biokulturella landskap
- Risker vid kretslopp av näringsämnen

År 2020

- Hållbart sportfiske i fjällsjöar
- Nya metoder för kvalitetssäkring av dricksvatten
- Är tiaminbrist, miljögifter och algproducerade gifter ett hot mot laxen i Östersjön?
- Hur påverkas ålen av läkemedelsrester?

Förslag till mottagare av stipendium inom KSLA:s verksamhetsområde sänds till KSLA *senast den 11 januari 2021*.

Motivering till stipendiet ska vara kortfattad (inte överstigande en A4 sida) och innehålla:

- a) kort titel, föreslagen stipendiat, födelse- och disputationår, institutionstillhörighet, e-postadress, telefon
- b) motivering och kort presentation av stipendiats meriter
- c) miljörelevans med anslutning till stiftelsens ändamål
- d) plan för hur stipendiet ska användas
- e) förslagsställarens namn, institutionstillhörighet, e-post och telefon

Till förslaget bifogas den nominerades meritförteckning, med publikationslista. Ansökan måste vara begriplig även för icke fackkunniga. Pedagogisk och klar formulering är därför av avgörande betydelse.

För att underlätta för er och för fondens styrelse bifogar vi som modell *ett modifierat exempel på beviljat stipendium* samt stiftelsens kriterielista vid val av förslag till mottagare.

Frågor besvaras av ledamöterna i nomineringskommittén:

Professor emerita Agneta Oskarsson,
KSLA:s representant i Kungafonden
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för biomedicin och veterinär
folkhälsovetenskap
Box 7028, 750 07 Uppsala
Telefon 018 673533
e-post: agneta.oskarsson@slu.se

Agronomie doktor, docent Thomas Hahn
Stockholm Resilience Center
Kräftriket 2 B
Stockholms universitet
106 91 Stockholm
Telefon 08 6747071
e-post: thomas.hahn@su.se

Vetenskapsjournalist Jan-Olov Johansson
Fältvägen 17b
75646 Uppsala
Telefon 070 8531122
e-post: joj@telia.com

Agronomie doktor Sara Österman
Institutionen för husdjurens utfordring och vård
Box 7024, 75007 Uppsala
Telefon: 018 671668
e-post: sara.osterman@slu.se

Professor, Senior Adviser Ljusk Ola Eriksson
Sveriges lantbruksuniversitet
Institutionen för skoglig resurshushållning
Skogsmarksgränd
901 83 UMEÅ
Telefon 070 6440004
e-post: ola.eriksson@slu.se

Förslag till stipendiat sänds via e-post till KSLA *senast 11 januari 2021*.

E-postadress: keiko.blessersholt@ksla.se.

För att underlätta hanteringen ska förslaget, skrivet i "Word" bifogas i bilaga till e-postmeddelandet. Namnge filen med namnet på föreslagen stipendiat, samt Kungafonden, t.ex. "Anders Andersson Kungafonden.doc", samt "Anders Andersson CV.doc".

Med vänlig hälsning

KUNGL. SKOGS- OCH LANTBRUKSAKADEMIEN

Eva Pettersson
Akademiens sekreterare och vd

Exempel till hjälp för förslagsskrivare

Gnurfens bevarande och betydelse för skogsproduktionen

Föreslagen mottagare:

FD **Olga Svensson** (f 1989, FD 2017)
Biologiska institutionen, Uppborgs universitet
999 99 Uppborg
E-post: Tel: 0XX-YYYYYY

Föreslaget belopp: 85 000 kronor

Motivering: Genetisk utarmning och inavel i en population påverkar individers överlevnad och beteende vid spridningsmönster och val av partner. Förståelsen av dessa processer är av största vikt för att utforma framgångsrika strategier vid bevarandet av hotade populationer, i synnerhet som dessa troligen har stor betydelse för produktionen av de nya trädslagen i skogen. Den skandinaviska gnurfstammen uppgår till ca 500 vuxna djur och är därför klassad som akut utrotningshotad. Genetiska analyser inom ramen för Olga Svenssons doktorsavhandling visar att gnurfen i Skandinavien är fragmenterad i tre isolerade populationer. Risken för utdöende på grund av inavel och slumphändelser är därmed avsevärt större än man tidigare trott.

Olga Svensson vill klargöra hur denna fragmentering påverkar gnurfens biologi, och i samband därmed utarbeta alternativa modeller för skogsskötsel i gnurftäta delar. Moderna molekylära tekniker såsom genetisk "fingerprinting", både på vävnads- och spillningsprover, kommer att användas för att följa gnurfens partnerval, rörelsemönster och spridning. Resultaten av dessa analyser ska användas för att öka effektiviteten i bevarandearbetet, samt bedöma konsekvenser för skogsskötseln.

Olga Svensson genomförde sin forskarutbildning på ett utmärkt och självständigt sätt. Hennes arbete har redan resulterat i ett tiotal publikationer i framstående vetenskapliga tidskrifter, och hon är mycket väl lämpad för en fortsatt forskarkarriär. Hennes arbeten kommer med stor sannolikhet att få betydelse för skogsproduktionen, framförallt i södra Sverige.

Ett stipendium kommer att användas för fältprovtagningar och DNA-analyser, samt för att besöka en ledande forskargrupp i gnurfernas hemland.

Förslagsställare:

Professor **Sven Svensson**
Biologiska Institutionen, Uppborgs universitet
E-post: Tel: 0XX-ZZZZZZ

Kriterier för stipendier ur Stiftelsen Konung Carl XVI Gustafs 50-årsfond

Miljörelevans är alltid ett villkor.

Styrelsen ser härutöver positivt på om förslag har ett eller flera av följande kännetecken:

- Vara innovativt.
- Utgöra förebild (t.ex. i näringslivet).
- Utgöra initieringsstöd (t.ex. för utprovning av nya idéer eller skapande av nya samarbeten – gärna internationella).

Stipendium till forskare ska normalt avse person som minst doktorerat men kan undantagsvis avse doktorand.

Stiftelsens styrelse är obenägen att belöna:

- Professorer och andra etablerade forskare om stipendiet avser insats inom ramen för personens akademiska profession.
- Person som föreslår stipendium till sig själv.
- Förtjänstfulla insatser, det vill säga att i efterhand enbart uttrycka erkänsla för eller belöna redan utfört arbete.
- Förslag som avser tidigare avslaget förslag, med eller utan reviderat innehåll.

Av förslag ska framgå hur stipendiet/anslaget ska användas.